

УДК 712.253: 58: 069.029 (477-25)"1935/2015"(047.1)

Н.В. ЗАІМЕНКО, Т.М. ЧЕРЕВЧЕНКО, М.Б. ГАПОНЕНКО, Н.М. СМІЛЯНЕЦЬ

Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України
Україна, 01014 м. Київ, вул. Тімірязєвська, 1

РЕПОРТАЖ ПРО СВЯТКУВАННЯ 80-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БОТАНІЧНОГО САДУ ім. М.М. ГРИШКА НАН УКРАЇНИ

Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка (НБС) засновано в 1935 р. У 1967 р. він отримав статус науково-дослідного інституту. До його складу входять вісім наукових відділів та дві лабораторії. В НБС працюють понад 170 наукових співробітників, з них 14 докторів наук та 2 члени-кореспонденти НАН України. Площа Ботанічного саду, на якій розміщені унікальні колекції, до складу яких входять понад 11 970 таксонів із 220 родин, становить 129,86 га.

НБС є провідною біологічною установою в Україні. Вчені Ботанічного саду проводять наукові дослідження за напрямками інтродукція рослин, збереження ендемічних, реліктових і зникаючих рослин, селекція декоративних, плодових, овочевих та кормових рослин, біотехнологія тропічних і субтропічних рослин, медична ботаніка, хімічна взаємодія рослин, дендрологія та ландшафтне будівництво.

Під час святкування 80-річчя заснування НБС відбулася Міжнародна наукова конференція на тему «Інтродукція рослин, збереження та збагачення біорізноманіття в ботанічних садах та дендропарках», в якій взяли участь понад 120 представників із 22 наукових установ України та інших країн.

Багатьом співробітникам НБС були вручені нагороди, почесні грамоти і подяки Президії НАН України. Від імені Намісника Видубицького чоловічого монастиря Отець Миколай нагородив співробітника Саду, майора ракетних військ Анатолія Костянтиновича Кушвида медаллю «За жертвність».

Під час проведення конференції відбулася презентація нових колекційно-експозиційних ділянок «Сад тибетської природи і культури», «Сад ароматів», «Сад Анни Ярославни» («Французький город»), «Сад каменів». Працювали виставки книг та публікацій співробітників Саду, тропічних і плодових рослин, художніх робіт. Проведено дегустації та екскурсії.

Ключові слова: Ботанічний сад, Київ, 80 років, репортаж.

Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка (НБС) НАН України — провідну наукову установу біологічного профілю в Україні засновано 80 років тому — у вересні 1935 р. Багато років було присвячено збору колекцій рослин та створенню колекційно-експозиційних ділянок. Лише через 30 років (у 1967 р.) Ботанічний сад отримав статус науково-дослідного інституту, у 1999 р. — статус національного. До складу Ботанічного саду входять вісім наукових відділів та дві лабораторії, в яких працюють понад 170 наукових співробітників, з них 14 докторів наук та 2 члени-кореспонденти НАН України.

Площа Ботанічного саду становить 129,86 га. Колекції налічують понад 11 970 таксонів, які належать до 220 родин.

© Н.В. ЗАІМЕНКО, Т.М. ЧЕРЕВЧЕНКО,
М.Б. ГАПОНЕНКО, Н.М. СМІЛЯНЕЦЬ, 2016

Учені Ботанічного саду проводять наукові дослідження за напрямками:

- інтродукція, акліматизація та селекція рослин;
- вивчення, збереження, охорона, збагачення та використання біологічної різноманітності рослин;
- екологічний моніторинг та оптимізація біогеоценозів;
- збільшення видової різноманітності культурфітоценозів;
- ландшафтне проектування та садово-паркове будівництво;
- хімічна взаємодія рослин (алелопатія);
- медична ботаніка, комплексне використання лікарських рослин;
- біоіндикація та хемосистематика;
- біотехнологія.

У НБС сформувалася та успішно діє низка відомих наукових шкіл: з інтродукції та селек-

ції рослин (засновник — академік АН УРСР М.М. Гришко), з хімічної взаємодії рослин — алелопатії (засновник — академік АН України А.М. Гродзинський), зі збереження біологічного різноманіття (засновник — чл.-кор. НАН України Т.М. Черевченко).

Підготовка до святкування 80-річчя заснування НБС розпочалася задовго до ювілею, але основні події відбувалися 15—17 вересня 2015 р., зокрема Міжнародна наукова конференція на тему «Інтродукція рослин, збереження та збагачення біорізноманіття в ботанічних садах і дендропарках». У роботі конференції взяли участь 120 представників із 22 наукових установ України та інших країн.

Відкрила конференцію голова Ради ботанічних садів та дендропарків України, почесний директор Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України, чл.-кор. НАН України Т.М. Черевченко. Вона згадала 1950-ті роки, коли, будучи студенткою Київського університету ім. Т.Г. Шевченка, познайомила з одним із засновників та розбудовників Ботанічного саду — академіком М.М. Гришком, його роботу на будівництві Саду, щирю та просту манеру спілкування не лише з колегами, а і зі студентами та відвідувачами.

У своєму виступі директор Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка, чл.-кор. НАН України Н.В. Заїменко подякувала за співпрацю та побажала наукових досягнень, миру та процвітання.

Віце-президент НАН України, акад. НАН України В.Г. Кошечко поздоровив співробітників Саду з ювілеєм та зачитав привітання від президента НАН України, акад. Б.Є. Патона та головного ученого секретаря НАН України, акад. В.Л. Богданова. Згідно з постановою Президії НАН України № 199 від 09.09.2015 р. він вручив нагороди: відзнаку НАН України «За професійні здобутки» к. б. н., пр. н. с. В.Ф. Горобцю; Подяку НАН України: головному бухгалтеру С.М. Ковальчук, старшому касиру В.І. Горіновій, провідним інженерам Н.Д. Дідусенко, В.М. Завалеевій, Л.І. Мазорчук, В.І. Неминушому, М.П. Обіуху, Н.В. Харченко, касиру вхідних квитків Є.О. Пивовар,

інженерам I категорії Л.П. Фесун, Д.Ф. Шевченко, Н.С. Грицай, інженеру II категорії М.В. Ямкач; Почесну грамоту Президії НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України: д.б.н., пр.н.с. О.Л. Рубцовій, д.с.-г.н., пр.н.с. Ф.М. Левону, к.б.н., пр.н.с. Л.А. Ковальській, к.б.н., ст.н.с. В.К. Горбу, к.б.н., ст.н.с. О.К. Дорошенку, к.і.н., ст.н.с. Н.В. Чувікіній.

Від Відділення загальної біології Президії НАН України з вітальним словом виступив академік-секретар, акад. НАН України, Герой України В.В. Моргун. За багаторічну сумлінну працю і трудові досягнення Грамотою Відділення загальної біології НАН України нагороджено: д.б.н., проф., гол.н.с. С.І. Кузнецова, д.с.-г.н., проф., завідувача відділу Д.Б. Рахметова, д.б.н., завідувача відділу Л.І. Буюн, к.б.н., ст.н.с. О.В. Григор'єву, завідувача науковою бібліотекою Л.О. Ісакову, провідного інженера В.М. Остап'юка, інженера I категорії П.І. Мореву, інженера II категорії Л.О. Луневську, заступника головного бухгалтера Л.П. Сторчену, водія I класу І.К. Шалона.

Депутат Київради О.Л. Вовченко відзначив, що НБС — це справжня зелена перлина Києва, де відпочивають кияни та гості міста. Він подякував співробітникам за самовіддану роботу. Київрада розпочала співпрацю з Ботанічним садом.

Вітання від Міністерства екології та природних ресурсів України зачитав А.О. Лобода. Він побажав натхнення, нових творчих здобутків, збереження території Саду.

Від імені Намісника Видубицького чоловічого монастиря Отець Миколай нагородив співробітника Саду, майора ракетних військ А.К. Кушвида, який з березня 2014 р. брав участь в антитерористичній операції на Донбасі, медаллю «За жертвовність», заснованою Митрополитом Філаретом.

Нагороджений привітав усіх присутніх з ювілеєм та вшанував пам'ять героїв, які віддали своє життя за Батьківщину, побажав мирного неба над головою та процвітання країні.

Акад. НАН України В.Г. Радченко відзначив, що Національний ботанічний сад

ім. М.М. Гришка за 80 років існування став основою для створення багатьох унікальних куточків природи в Україні. Багато зусиль співробітники Саду доклали для створення у Києві надзвичайно мальовничого куточка у Феофанії. Знаменно, що цього року вперше розквітли магнолії, висаджені співробітниками Ботанічного саду.

Акад. НАН України В.Д. Романенко привітав усіх присутніх з ювілеєм і розповів, що розпочав свою діяльність в Інституті гідробіології, відділі якого були розташовані в різних установах, зокрема в адміністративному корпусі Ботанічного саду, який «прихистив» співробітників відділу водних рослин. Це були найкращі спогади про роботу на землі, дружні відносини в колективі. Директор Ботанічного саду А.М. Гродзинський не розділяв співробітників Саду та інституту — це була єдина родина. «Дуже важко працювати під поглядами мільйонів відвідувачів — будь-яка помилка одразу помітна, тому це і висока відповідальність. Національний ботанічний сад — це гордість незалежної України», — наголосив В.Д. Романенко.

Вітання від Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України передав його директор, чл.-кор. НАН України С.Л. Мосякін. Він зазначив, що Національний ботанічний сад є не лише важливим місцем для киян та гостей міста як куточок відпочинку, а і осередком біорізноманіття рослин та науковою установою. Саме останній аспект роботи Ботанічного саду, непомітний для відвідувачів, можна порівняти з твором «Невидимий сад» або «The Garden knowledge» (сад знань). С.Л. Мосякін подякував співробітникам саду за самовіддану працю, збереження та примноження скарбниці знань для багатьох поколінь.

Чл.-кор. НАН України, директор Національного дендрологічного парку «Софіївка» І.С. Косенко привітав з ювілеєм та відзначив велику заслугу Ботанічного саду у тому, що у 2005 р. дендропарк «Софіївка» набув статусу національного. Він передав вітання директору НБС Н.В. Заїменко, почесному директору Т.М. Черевченко та науковим співробітникам,

які своєю працею піднесли наукові здобутки на високий рівень. Хор співробітників дендропарку виконав пісні «Розляглася щедро буйна нива», «Вітання з ювілейним днем», «Від широго серця».

Делегація науковців з Молдови передала вітання від директора Кишинівського ботанічного саду О. Телеуце. Делегати зазначили, що Національний ботанічний сад за 80 років існування став центром біорізноманіття рослин. За цей період співробітникам вдалося створити вражаючі за багатством колекції, декоративно-експозиційні ділянки, отримати вагомі наукові результати. Вони зачитали власні вірші, написані українською мовою і присвячені Ботанічному саду.

За дорученням колективу директор Ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка О.О. Сенчило привітав співробітників з ювілеєм, побажав успіхів та наукового росту. Він зазначив, що багато зусиль для створення Ботанічного саду було докладено акад. О.В. Фоміним.

Директор Ботанічного саду Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова д.б.н. О.М. Слюсаренко приєднався до привітань колег та зазначив, що НБС за 80 років пройшов шлях становлення від відділу Інституту ботаніки до самостійної наукової установи. Робота колективу — зразок самовідданої праці, масштабних наукових досліджень та їх результатів: публікацій, монографій, колекцій та експозиційних ділянок. Він побажав, щоб цю невтомну працю завжди супроводжував успіх.

Від колективів Криворізького та Донецького ботанічних садів (частина останнього нині розташована в Кривому Розі) передала привітання А.Ю. Мазур. Вона відзначила велику допомогу НБС у розбудові цих ботанічних садів, які набули самостійності як наукові установи.

Директор Ботанічного саду Львівського національного університету імені Івана Франка А.І. Прокопів підкреслив, що зусиллями декількох поколінь науковців та робітників створено чудові експозиційні ділянки, зібрано унікальний колекційний матеріал, величезне різноманіття рослин. «Низький уклін колективу

Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка, на який ми рівняємося, дякуємо за працю та допомогу».

Від колективу Ботанічного саду Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна передав вітання його директор О.О. Альохін та подякував за поповнення колекційного фонду та плідну співпрацю.

Науковці Державного дендрологічного парку «Олександрія» поздоровили колектив НБС та зачитали привітання директора дендропарку д.б.н. С.І. Галкіна, висловили вдячність за допомогу в розширенні колекцій і навчанні молодих науковців.

Директор Державного дендрологічного парку «Тростянець» О.О. Ільєнко подякував співробітникам НБС за підтримку та співпрацю, побажав наукових досягнень, успіхів та процвітання.

Запорізький міський дитячий ботанічний сад представляла Т.І. Єрьоміна, яка згадала як тепло завжди зустрічають колег у Ботанічному саду. Вона подарувала посадковий матеріал рідкісних рослин та сушарку для овочів.

Від колективу Ботанічного саду Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича передала вітання к.б.н. Т.О. Деревенко, яка подякувала за підготовку кадрів для їх установи.

Директор Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара В.Ф. Опанасенко зачитав віршоване привітання.

Завідувач навчальної лабораторії кафедри фізіології та екології рослин Національного університету імені Тараса Шевченка А.Л. Смоля подякувала Т.М. Черевченко, Н.В. Заїменко, О.О. Чудовській та іншим науковцям за допомогу у навчанні студентів, за цікаві екскурсії та зачитала вірші з нагоди ювілею.

Колектив Українського науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького (Харків) привітав колег з НБС з нагоди 80-річчя його заснування. Завідувач лабораторії селекції С.А. Лось передала саджанці для поповнення колекції дубів, зокрема дуб П'ятницького. Вона поба-

жала співробітникам наукових досягнень, процвітання, хорошої акліматизації нових рослин та вагомих наукових результатів.

Науковці Ботанічного саду Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ) побажали колективу НБС наснаги, витримки та нових наукових звершень.

Л.П. Казімірова, яка є вихованкою відділу дендрології та паркознавства НБС, нині очолює Ботанічний сад Хмельницького національного університету. Вона висловила велику подяку за підготовку наукових кадрів та побажала підтримувати «ботанічний дух наших установ». «Щоб частинка подарованого тепла повернулася усім співробітникам саду».

Колеги з Кременецького ботанічного саду та Національного парку «Кременецькі гори» привітали колектив НБС з 80-річчям та побажали процвітання на довгі роки.

Вітання від колег з Ботанічного саду Житомирського національного агроєкологічного університету передав В.Т. Харчишин. Він зауважив, що понад 30 років триває плідна співпраця обох установ. Завдяки підтримці Т.М. Черевченко та багатьох науковців з НБС існує Ботанічний сад. В.Т. Харчишин побажав плідної наукової праці.

Полтавщину представляла д.б.н., проф. О.М. Байрак. Вона передала вітання від ботанічних та дендрологічних установ Полтавської області, зокрема від Полтавської державної аграрної академії, Устимівського державного дендрологічного парку, «Березової Рудки» та багатьох інших закладів. Привітання було представлено у вигляді авторської фотовиставки та віршів.

Молодіжна частина Національного заслуженого академічного народного хору України імені Григорія Верьовки вітала колектив Саду та гостей піснями «Боже великий, єдиний», «Ой, дуб, дуба», «Ой, у вишневому садочку». Пісню «Ой, чорная ти, чорная» було присвячено присутній у залі доньці академіка А.М. Гродзинського. У виконанні майстрів співу прозвучали також пісні «Ой, чий то кінь стоїть», «Розпрягайте, хлопці, коней», «За Україну».



Відкриття колекційно-експозиційної ділянки «Сад тибетської природи і культури»



Фрагмент ділянки «Сад каменів»

Презентація нових колекційно-експозиційних ділянок почалася з найновішої — ділянки «Сад тибетської природи і культури». Проект цієї ділянки було затверджено в 2014 р. Центром експозиції є мандала зі ступою, які символізують центр Космосу. В Тибеті поширене вірування у те, що ступа є елементом, який зберігає мир у світі та допомагає людям гармонізувати своє життя, позбувшись вад і розвинувши в собі чесноти.

Асортимент рослин зазначеної колекційно-експозиційної ділянки співробітники Ботанічного саду підбирали за матеріалами китайських геоботаніків. У рослинному покриві Тибетського автономного району виділяють

12 типів рослинності, для експозиції в українській науковій установі відібрано рослинність двох типів — альпійські та субальпійські чагарниково-лугові угруповання. При формуванні фітоценотичної структури насаджень було використано методи родових комплексів і фізіономічної схожості. Для альпійських чагарниково-лугових угруповань характерними є рододендронові зарості, які на їх батьківщині називають «рододендроновими лісами». Вони притаманні для схилів гір і скель. Пояс низькорослих кущів у вигляді заростей, які чергуються з високогірними луками, розташований нижче від поясу гірських степів — переважно на вологих північних схилах і представлений дрібнолистими, часто колючими кущами заввишки до 1 м, які мають щільну подушкоподібну або кулясту форму. Для формування ділянки в НБС з цього типу рослинності обрано чагарникові види верб, сорти перстачу чагарникового, карагани, низькорослі види і сорти таволги, кизильник горизонтальний, ялівець, сосни, а також деякі види та форми гортензії, барбарису і шипшини. В озелененні альтанки співробітники саду використали невисокі хвойні дерева, які трапляються в лісах Тибету: тсугу китайську, тис китайський, ялину пурпурову, модрина, а для квіткового оформлення — змієголовник різнолистий, королицю алтайську, едельвейси, цибулі, астрагали та подушкоподібні рослини (проломник килимовий, піщанку мохоподібну, осоки, гірчак, рутвицю альпійську, блакитний мак, перстачі, тирличі). У заростях рододендронів трапляються орхідеї, анемони, ряст, роджерсії, подофіллими.

Інша колекційно-експозиційна ділянка ботанічного саду — «Сад каменів» демонструє зразки каменів з різних куточків планети. На Сході вважають, що вищим творінням природи є камінь і через камінь можна передати всю інформацію про світ. Цей філософський висновок набагато старіший за перші кам'янисті сади і пояснює побожне ставлення до каменю, як до матеріалу.

«Сад каменів» складається з двох частин: у першій експонуються камені з країн Південно-

Східної Азії. Вони доповнені рослинами форм та сортів клена пальмолистого (*Acer palmatum* Thunb.) з яскраво-забарвленим листям, символічне поєднання якого із камінням підкреслює філософський підтекст значення життєвого простору людини в природному середовищі та додає гармонійності до загального враження від споглядання композиції. Основу експозиції складають оброблені та необроблені натуральні камені різного забарвлення і фактури, а їх підбір відображує східні традиції, згідно з якими слід використовувати не обкатані льодовиком валуни, а камінь, який зазнав дії природних чинників.

Другу експозицію представлено ератичними («erraticus» у перекладі з латини означає «блукаючий»), занесеними льодовиком валунами, які часто трапляються на Українському Поліссі. Розташування цих каменів виконано в ландшафтному стилі: валуни адаптовано до рельєфу та рослин, а експозицію доповнено різними формами і сортами модрина європейської.

Ділянку «Сад Анни Ярославни», або «Французький город», співробітники створили для вшанування пам'яті королеви Франції Анни Ярославни — наймолодшої доньки великого київського князя Ярослава Мудрого, яка гідно представляла на чужині свою Батьківщину — Київську Русь. Зазначена експозиція належить до регулярного типу облаштування простору. Форми окремих грядок — прості геометричні фігури. Періодичне повторення цих фігур через рівні інтервали доріжок створює малюнок-орнамент: строгий — у загальних прямокутних межах, або центрально-симетричний, який складається із кола і променів-трапецій. Для заповнення грядок характерне поєднання «красивого, корисного та їстівного». Згадки про спільне вирощування овочевих культур, декоративно-квітникових та лікарських рослин трапляються з часів Карла Великого. А при Людовіку IV завдяки зусиллям його садівника Жана-Батиста Ла Кантині відбувся справжній прорив у декоративному городництві. Ла Кантині вивів багато нових сортів овочів та вдало розташував їх разом із пряними, лікарськими, ягідними і



На ділянці «Сад Анни Ярославни», або «Французький город»

плодовими рослинами. Город замку Віландрі був для гостей короля набагато цікавішим, ніж звичайний сад. У письмових джерелах згадуються городні культури, які вирощували у Середньовіччя: селера, капуста, цибуля, буряк листовий, ріпа, боби, горох, часник, цибуля, кавун, петрушка, спаржа, шпинат, щавель, артишок, цикорій салатний, портулак, крес-салат, гірчиця, пастернак, мак, огірки, диня, морква, кріп, фенхель, майоран, кмин, естрагон, коріандр.

Сучасний «французький город» — це гра кольору і форми в групах рослин, вдало підібрані бордюри, витончені деталі, арки, вазони із квітами, чіткі доріжки.

Створення ділянки «Сад ароматів» було розпочато в 2011 р. Згідно з давньою філософією Китаю рослини з різноманітним забарвленням та ароматом використовували для залучення в сад позитивної енергії. «Сад ароматів» представлений рослинами із запашними квітками або листками. При підборі рослин ураховували їх висоту і габітус, забарвлення суцвіть, листків та пагонів, час і тривалість цвітіння, ароматичність надземної частини прямих трав. З ґрунтопокривних рослин на ділянці представлений чебрець заввишки 5—20 см. Для низькорослих бордюрів використано котячу м'яту закавказьку (20—35 см), для середньорослих — однорічні рослини (васильки зви-

чайні, периллу, чорнобривці, чорнушки дамаську і посівну) та багаторічні (гісоп лікарський, материнку, м'яту перцеву, руту запашну, кануфер, полин австрійський, лаванду вузьколисту, шавлію мускатну (35—70 см)). Високорослі рослини представлені монардою, кореопсисом великоквітковим, ельшольцією Стаунтона (70—120 см), вітексом священним і коноплеподібним (близько 200 см). Поєднання кольорів та форм культивованих у «Саду ароматів» рослин, посилене їх запахами, дасть змогу відвідувачам відпочити, розслабитися та відволіктися від повсякденних турбот від ранньої весни до пізньої осені.

Після урочистої презентації експозиційно-колекційних ділянок продовжила роботу наукова конференція, в рамках якої відбулося засідання Ради ботанічних садів та дендропарків.

16 та 17 вересня 2015 р. у рамках роботи конференції відбулися секційні засідання, де було заслухано 18 наукових доповідей.

Під час конференції працювали виставки книг та публікацій з різних напрямів наукової діяльності співробітників Саду (152 видання), тропічних та плодових рослин, художніх робіт «Рослини в творчості Якова Гніздовського», відбулися дегустації, екскурсії, зустрічі з ветеранами Саду.

Рекомендував до друку М.І. Шумик

Надійшла до редакції 01.10. 2015 р.

Н.В. Заіменко, Т.М. Черевченко,
Н.Б. Гапоненко, Н.М. Смілянець

Национальный ботанический сад им. Н.Н. Гришко НАН Украины, Украина, г. Киев

РЕПОРТАЖ О ПРАЗДНОВАНИИ 80-ЛЕТИЯ ОСНОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО БОТАНИЧЕСКОГО САДА им.Н.Н. ГРИШКО НАН УКРАИНЫ

Национальный ботанический сад им. Н.Н. Гришко (НБС) был основан в 1935 г. В 1967 г. он получил статус научно-исследовательского института. В его состав входят восемь научных отделов и две лаборатории. В НБС работают более 170 научных сотрудников, из них 14 докторов наук и 2 члена-корреспондента НАН Украины. Площадь Ботанического сада, на которой расположены уникальные коллекции, состоя-

щие из более чем 11 970 таксонов из 220 семейств, составляет 129,86 га.

НБС является ведущим биологическим учреждением в Украине. Ученые Ботанического сада проводят научные исследования по направлениям интродукция растений, сохранение эндемичных, реликтовых и исчезающих растений, селекция декоративных, плодовых, овощных и кормовых растений, биотехнология тропических и субтропических растений, медицинская ботаника, химическое взаимодействие растений, дендрология и ландшафтное строительство.

Во время празднования 80-летия основания НБС состоялась Международная научная конференция на тему «Интродукция растений, сохранение и обогащение биоразнообразия в ботанических садах и дендропарках», в которой приняли участие более 120 представителей из 22 научных учреждений Украины и других стран. Многим сотрудникам НБС были вручены награды, почетные грамоты и благодарности Президиума НАН Украины. От имени Наместника Выдубицкого мужского монастыря Отец Николай наградил сотрудника Сада, майора ракетных войск Анатолия Константиновича Кушвида медалью «За жертвенность».

Во время проведения конференции состоялась презентация новых коллекционно-экспозиционных участков «Сад тибетской природы и культуры», «Сад ароматов», «Сад Анны Ярославны» («Французский огород»), «Сад камней». Работали выставки книг и публикаций сотрудников Сада, тропических и плодовых растений, художественных работ. Проведены дегустации и экскурсии.

Ключевые слова: Ботанический сад, Киев, 80 лет, репортаж.

N.V. Zaimenko, T.M. Cherevchenko,
M.B. Gaponenko, N.M. Smilyanets

M.M. Gryshko National Botanical Garden,
National Academy of Sciences of Ukraine,
Ukraine, Kyiv

REPORTING DEVOTED TO 80TH ANNIVERSARY OF M.M. GRYSHKO NATIONAL BOTANICAL GARDEN OF THE NAS OF UKRAINE

The M.M. Gryshko National Botanical Garden (NBG) was founded in 1935. In 1967 it achieved the status of scientific-research institute. At present, there are eight departments and two laboratories in the garden with more than a 170 research staff of which 14 are doctors and two corresponding member of National Academy of Sciences of Ukraine and other states. The area of the Garden is 129.86 ha and it has a unique collection consisting of about 11,970 taxa belonging to 220 families.

The NBG is a leading biological institution in Ukraine. Scientists of the Garden carry out research work on plant

introduction, conservation of endemic, relict and endangered plants, selection and genetics of ornamental, fruit, vegetable and forage plants, biotechnology of tropical and subtropical plants, medical botany, chemical interaction of plants, dendrology and park-building.

The celebration of the 80th anniversary of the NBG including International scientific conference “Plant introduction, conservation and biodiversity enrichment in botanic gardens and arboreta”, which was attended by over 120 representatives from 22 scientific institutions of Ukraine and other states. Many employees NBG were pre-

sented with awards, diplomas and gratitude Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine. On behalf of Governor Vydubysky Monastery Father Nicholas awarded the employee, Major Missile Forces Anatoly K. Kushvyda, the medal “For the sacrifice”. The new collections and exposition “Garden of Tibetan nature and culture”, “Garden of scents”, “Garden Anna Yaroslavna” (“French garden”), “Garden of stones” are presented. Exhibitions of books and publications of staff of NBG, tropical fruit and plants, art works, held tastings and tours were carried out.

Key words: Botanical Garden, Kyiv, 80 years, report.